

Convorbire cu dirijorul Leo Hussain (II)

A.P.: Am observat că biletele sunt mai ieftine, dar mi se pare corect așa. Nu e Bellini sau Donizetti, nu e Lucia di Lammermoor.

L.H.: După părerea mea, acesta este un alt lucru pe care îl fac foarte bine aici, la Royal Opera House: echilibrarea stagiunii prin astfel de aranjamente. Tocmai au avut 11 spectacole cu *Lucia di Lammermoor*, urmează 6 spectacole cu *Cedipe*, sunt foarte atenți la stabilirea prețurilor la bilete. M-am gândit de curând la problema managementului Operelor și unul dintre lucrurile care mă impresionează aici este modul în care ROH funcționează ca o afacere de succes. Acesta fiind motivul pentru care funcționează foarte bine și din punct de vedere artistic. Este un aspect foarte important, pentru că, evident, un lucru depinde de celălalt, dar eu nu simt că cele două interferă. Am sentimentul că ROH merge bine și ca business și ca artă, fără ca cele două aspecte să se amestece. Este un lucru extraordinar și înseamnă că fiecare este liber să își facă meseria.

A.P.: Dacă ar fi să facem o paranteză, în România, la Opera Națională din București, directorul acum suspendat a încercat să importe multe practici și experiențe de aici, de la Royal Opera House, și oricum, opere britanice. Nu neapărat producțiile de la ROH, dar au făcut *Così fan tutte*, montat de John Fulljames la Garsington, l-au adus pe Graham Vick, însă latura naționalistă a lucrurilor este încă foarte puternică în România: „nu ne plac străinii”, „avem baletul nostru”. Deci toate acestea nu au avut succesul pe care ar fi trebuit să îl aibă, deși toți fanii de operă din România admiră necondiționat toate înregistrările pe DVD și transmisiunile HD de la Royal Opera House. A fost o paranteză, nu are legătură neapărat cu interviul, dar am ținut să o spun...

Cred că în 2013, s-a cântat *Cedipe* la București, în cadrul Festivalului Enescu, dirijat de Adrian Morar, producția Andei Tăbăcaru-Hogea, cea pe care ați dirijat-o și dumneavoastră. Și John Allison, de la „Opera Magazine”, a scris o, în care spunea că sunt zvonuri despre un *Cedipe* la The Royal Opera House, în 2016. Poate că încă nu era confirmat totul, poate era încă la nivel de zvon, dar pe dvs când v-au abordat pentru acest proiect?

L.H.: Bună întrebare! Chiar la asta mă gândeam acum. Cred că în acel moment era deja confirmată

producția. Pe mine m-au căutat prin 2012-2013, cam așa ceva. În mod clar cu mult timp în urmă. Și aștept de multă vreme și cu multă nerăbdare acest moment.

A.P.: Deci, ați fost contactat prin agentul dvs. Și, evident, ați răspuns afirmativ: „Unde semnez?” (râsete)

L.H.: Nu mi s-a părut o decizie dificilă să răspund afirmativ.

A.P.: Dar e un termen foarte lung, trei ani, nu? Planificările nu se fac, de obicei, cu doi ani înainte?

L.H.: Nu știu, depinde de Operă. Aici, de pildă, planificarea se face pentru următorii patru ani, sigur, cu câteva „găuri”, dar marile premiere sunt în mod sigur programate cu mult timp înainte.

A.P.: Ați stabilit toată distribuția simultan? Sau pe roluri, unul câte unul?

L.H.: În ultimii ani, am discutat mult despre distribuție. Și pentru că nu este o lucrare cunoscută, oamenii nu știu cum să facă distribuția. Și au fost foarte, foarte atenți la acest detaliu. Am vorbit mult despre cine ar fi potrivit pentru un rol sau altul. Un lucru era sigur: urma să fie o distribuție extraordinară. Și cred că forma finală a fost decisă acum vreo doi ani.

A.P.: Iar rolul *Cedipe* este foarte lung.

L.H.: Sigur, iar artistul are nevoie de timp ca să îl învețe.

A.P.: Am făcut un cu Davide Damiani, o persoană foarte plăcută și un bariton deosebit, un *Cedipe* foarte bun, mă emoționează modul lui de a face acest rol. Mi-a spus că este un rol pentru o viață. Nu se așteaptă să cânte acest rol foarte des, dar vrea să îl cânte cât timp poate, cât timp va dura cariera

lui. Și mi-a spus că rolul este dificil pentru că este lung, nu pentru că are și părți joase, și părți foarte înalte.

L.H.: Dar mai e ceva: este scris în așa fel încât este un rol care merge la extreme. Dar sunt convins că Enescu știa ce făcea. Dacă vă gândiți la adevăratele extreme ale rolului, ce să zic, toată tesitura joasă este prezentă în dialogurile cu Créon, când ai impresia că mârâie la el. Iar tesitura înaltă apare în situațiile foarte emoționale. Enescu știa foarte bine ce făcea, nu cred că este un rol pentru care să ai nevoie de un solist cu voce perfectă, egală, de la cel mai jos mi și până la cel mai de sus sol al ambitusului de bariton. Nu este un rol supra-omenesc. Oricine îl poate cânta și, desigur, este un rol extrem de lung, dar... Acesta este un alt lucru care m-a uimit la Johan: modul în care lucrează pentru a răspunde provocărilor rolului. Este uimitor, o să vedeți mâine. (râsete)

